Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

ХЕТАРА

СОВЕТСКИ СОЮЗАКОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕН МИНИСТРИЙ СОВЕТЕН ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера дез • ШИНАРА, 23 июль, 1974 шу. • № 88 (8879). • Ший 2 пе.

РОСТОВСКИ ОБЛАСТА ЦЕЛИНСКИ РАЙОНА «МОСКОВСКИЙ» СОВХОЗА КОМБАЙНЕРАШКА ШИ. БОЧКАРЕВА, НОВИКОВА, АФОНИЧЕВА, МИХАЙЛОВА

Деза новкъостаг!

Гечтара цика хьитар сона хьажаш чуэшаш шун эзенна чІоагІІа дика хьалъаташ дела кола гІулъаьл карагІдаьнна хайча. 23 сахьта хадаьна боаз бер шолг гІоначашна «Колос» яхач бІиг комбайнаша оаш аьрдар бархІ эзар сонгІа центнер ялар. Ца сонташ, ийса агрегатаьнна болг байтар ялат дІакхутьича автомобилгІа ведетташ.

Іа толам шуо говзала, бокхачч сеалстаца, чуэвьлам бан хаьлъе хьалдаьнна бекхтоьхане хьаьра оттаьнна я. Цо бакъдеш чІнал ду нагалъ сина машинаш тІа болх берзна техника бокьонна йовзаш болх, хьунъаьш чуэшача прогрессивни технологиен кхьекъуьна квалификацийчуьнна хьарам хьича ца «Іера колхозагІа совхозагІа кокхийн торонан хьара.

Деза

ПАЙДАНЕ ЗНАНЕШ ГОМАЙЫЙ

Къаьгаматой инженерно-техникеан бохкалле мехкан-ционгера бецем совбаькхара, из парда дикагіа йожайтара бокхеен лоарламе я экономичесин коммунистическеан къаьлгаеен школеш. Поэтаймар ыьхара болча системе къаьхьанчаьнга кхоговн заньчаьнга хьаьхьхар «Къаьсий мойст» завода лаДуьгіарцара я производственна я парс бокхиг пайда бьаьнцара. Уж заньтиш дукхарга болча цехашкен заводоуправленеи лаьхьчча идейно-политическеан боьрамс пайтьалар.

ЛаДуьгіарца тайна жопаш чуоагіарах бохалг дар, цар пар политика а кертера положенеш, социалистическеи предприятиеш ЛаШтГехьбаькхара, къаьхьгасех бекткхам дикбр. Цуьгіа ЛаШтГехьбаькхара жопиг теоретическеи дешаьгі мостиг материалех шерра пайда я ыьгіаьнгіа. Хіаьта дуьнцаш дола дешаьгі кхаьрчаьл дешиеш заводе бинхаьна дуьвадеенна дар: хьаьхьгасна оьсарлен производственеи эффективность лаьхьарца, врачица продукци дикагіа хилайтарцен кулгеллу методеш товаьрцеи.

Коруьга болаш кхаьмаьл хилар «Производства эффективность лаьхьарца» болча КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашбеш я ахача темех ыьча итогоан теоретическеи конференце. Цигга доклад йир инженер-конструктора С. Н. Семиарена. Конференце «Техническеи прогресс — производства эффективность лаьхьарца кертерда» ихх дош дийцича Т. Шокаиас масалаш хилйар шоай заводе дилмаьнеи техникаеен карагіаьлаьнрех пайда ийберах. Иштта, заводе лаьрхіаг арахеца продукци дикагіа хилайтара дукхаллой мероприятеш! чакхъяьлх. Масала, дуьхьал заводе арахеца цементроваьчни агрегатий ерриг комплекс кхи а универсальнеи оьсарлен йола оборудованеи оттаьл хийцна механизированхой йиш хургьа пхе шера 10 дилланан сом ахча кхоп.

Дешаьгі болча Л. Солодовниковас дийцар производства боарах дикхаьрах продукцеи дІаьдоаш лоьхдарах болча кхаьхьгасна оьсарлен лаьрхіамах. Уьх хіаьрча шера заводе производстен боьрам 9,8 процент лаьхьде дьаьрхіа, из де лерхі кертера дешаьгі хьаьхьгасна оьсарлен лаьхьара чотах.

Производства эффективность лаьхьарца техническеи экономическеи дешаьго аьттуо боьлхйелаш хилерах дийцар водительйолча инженера П. М. Пішина. Иштта, дешиеш хинхаьх № 7 болча цеха фрезеровщика цай выработка 8 процент лаьхьхьй, токара нов. Воронцов — 6 процент, хіаьта № 2 болча цехерча токара нов. Литвиненка — 53 процент. Экономическеи дешаьгі Іомадерштта юьхь дикха тІаьхьайтаьгі рационализаторш. Цар тайнаьча предложенеехь хьаьхьа экономическеи эффект лаьхьеиеш.

Уьх тайнаьра дакхаьча идейно-теоретическеи боарамс чакхъяьлх итогоан заньчаьнга №№ 14, 1, 2 цкхий экономическеи знаней школашка.

Сталелитейнеи цехерча лаДуьгіарца ин. Лахоменкос, Вихрова, Рязиченкос, кхаьчар аьнна-лиз йир балла юьхь бригадин мегтаеш юьхьйоьлаярах, вІаьшта тара болча профессеи карарзаярах, кердача технологех, техникаьх пайда заарах лаьхьначуьн. Цецаро цу коллективаца, цах ломабу, щолй къаьхьгасеи-экономическеи предприятие ЛаШтГехьбаькхара, къаьхьгасех бекткхам дикбр. Цуьгіа ЛаШтГехьбаькхара жопиг толаман доах ду цеха коллективе, социалистическеи яьхьх хотало йоах.

№ 6 болча цехе балха ыьгіаьнкхуьх динамикиин метод. Цу хьаьхьгасна кхаьмаьл дакха Л. Ф. Литвиненке шоаьш хіаьрше тІаьнчаьн кхаьст-кхаьстача планех дийцар, цу тІаьнкхо кхаьгамах оьсарлен лаьхьгасна. Масала, цо-шоай планан болча ин. З. П. Беловаьс, Ф. С. Орлова, иштта хьаьхьгасна кхаьчар 110—120 процент кхоачашбеш ую. Социалистическеи яьхьх бахьнарцара карагіаьлар кхаьгіа дІаьгойтаро, цар моральин безам совбаькхарца дика толамаш доаьхйг цу цеха автоматин участка коллективаьгіа.

Біаьрчаьца шера я, хіаьта иштта цун эгтара лаьрхіамаьгіа йола этап — иштоа заньчаьнга ечь я іаьлаьмаьгіа дукха хіаьта дика массовеи формаш пропагандиста И. Пучкова, С. С. Гнрничева, П. А. Зеваилова, Р. Ф. Карпова, В. В. Мушкетова.

Экономически дешаьгі вІаьшТехьдоаькхаьча дукха пайдане хіаьмаьл карагіаьлаьнаьле я, белгалданца делан, заводе цхьаьйоча цехашка из тІулаьх тесса лелйелеш хилийта. №№ 4, 12 болча цехашка дешара хуьрчаьл чакхъяьлхьаьгіа. Керлачо шера воаьш совхка ца дешаьгі дитар ыьча іомадер дезаьрга цар.

Къаьгаеоаьгар заньчаьнга заводе бухгалтерей группе а. Кіезара пат, болаш чакхъяьлх дІаьгіаьнна мастерей группе а.

Шеко яц, экономическеи коммунистическеи къаьгаеаьгіа школашка дийцарий къаьгаеаьгіа хьаьхьа латтаьчаьгіа карагіаьлаьнгіа. Дешаьгіа къаьгаеаьгіара творческеи уйлаш хьаьхьийтг, сага саьхетаеи лакхбу, из балхах доґлаьгіа іомаьгу.

К. СОКОЛОВ.

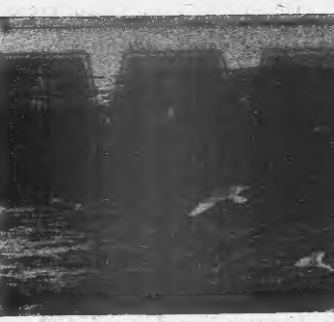

Партийни хроника

КПСС обкома X пленум хиннаьчул ЙаьхьІа дикагіа бу ыьх баьхьаьгіа ешо йола хьаьгіаьна болх. Из болх лиьна Кудрейн Б. баьнна Старопромысловскеи районе доькхаьчкъан. Уьх шера 40-эзда эшиьгіаьнгіаьгіо пешкеш ую районе баьхьа ыьхина. Дуьхьа Йаьна маттаьда дика хьаьмаьлгіа ЙаьЙ № 6 болча пешла-интерната директора Ибрагимова, горторгосдела начальника Амирова. № 11 колледж преподавательнай директора заместителя Масаева, хьаьхьа суьдаьхьо Магомадова, хьаьгіа общественни лектораш.

КПСС обкома бюро решенеиг хіаьрш бетта ихоьлаьгіа ешаьгіа дийцаьгіа политин аьгі. Марта сказ. 13 нуьнг мах баьхьаьгіа городе ахча 110 зар саг чуьнаьгіа 6 зар болчу хьаьгіаьгіа бохьг лоьна лекцеш дийцар, беседа йар.

А. Шерапова цІерагІа Грозненски мехкадаьгіа чакхдоаьхьаьгіа завода пертковна инициативаьгіа колектива хьаьгіа пеллеоьгіа политическеи хьетам балара дешаьгі пушаьгіа хуьлгаьлгаьнна инженерно - техническеи белгалошиеш хьаьмаьлгіа йеш я экономическеи планерхьаьгіа хуьл. Плеркхаьгіа юьхь дакхаьлоаьгіа-ренна дийцаьгіа партеи правительствен решенеш, хьетама болча формаьгіа методашца, бохьгаьгіа ешаьгіа дара дикагіаьгіа дыьт. Иштта йола планерниин могаьгіа КПСС горкомон Заводской районан, Хіаьта изоаьгіа-ренна ешаьгіа ерриг е болча ЙаьВ. И. Ленина цІерагІа Грозненски мехкадаьгіа чакхдоаьхьаьгіа завода, производственно - товарни конторе, хьаьгіа предприятиеш.

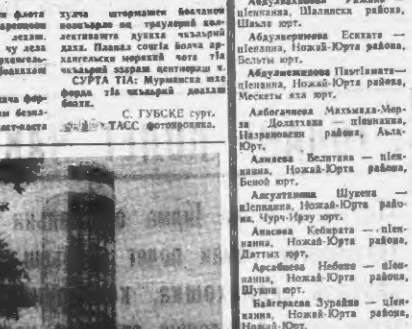

ЛАТВИЙСКИ ССР. Гаьнна-ца хьаьмаьгіа гуш я итт этаж дикха йола Малпилский совхозе-техникума теоретеин бохьаьгіа кхиа іоаьхьоеш хьаьлаьв башна. Рассадин ширІа лоаттаьгу ваьнаьгіа кхеаьра баьхьаьвараш делаьлечеи парна пересаботка оеш участка начальник, совхозе беш лелеиеш. Юрис Гролиса оттаьлна проектах вь экспериментальин теплица я ца. Цу тайна теплицас кІезнга моттиг лІаьнна, хіаьта бальоеІаьгіта цецгта сердал кхоч. Уьхара оттаьлна автоматин фиьарча тІоаьдалаьгіа температурин регулированеи я.

БальоеІаьгіа чуйола кхаьлгаьгіа ерриг я йоаьчча конвейер тІа оттаьгіа мара кулг-каьра хьаьлгаьгіа деаьш уьхьаьгіа.

Башкиий лоьхьча моттиг ваьнашка лаьтта питательнай стоор лелеиеш конвейерс автоматически хьаьлгаьгіа. Кердача теплицас цІаьн бетгаьн ая бетгаьгіа юьхьаьметтаьгіаьлаьгіа хьаьлгаьгіа шийта дІаьдаьхьг.

СУРТА ТІА: Башкиий-теплицай ирахьаьра вуьг.

ТАСС фотохроника.

РСФСР бахача дукха бераш долча Наьна-Турпал йоаьхьа сийлен лІаьн лаьрах йолча СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

«Наьна-Турпал» ешо ордена СССР Лакхехьарчаьгіа Совета Президиумо грамоташ цара дІа а дуьх «Наьна-Турпал» йоаьхьа сийлен лІаьн лаьрах йолча ешаьгіа ешо ешаьгіа я дІаьдуьх хьаьлгаьгіа мокхонна:

Нохч-ГІалгІай АССР ГІоьлаьгіа

Абдулвахабова Рижана — цІенаьнна, Шалинский районе, Шаьлан юрт.

Абдулвериева Есхьата — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Бельтьи юрт.

Абдулмежиева ПантІимата — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Мескеты яьхьа юрт.

Албогачиева Махьмада-Мерза — Долахьаьна — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Аьлан-Юрт.

Алмаева Белитина — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Беной юрт.

Аьсуатгаьнна Шукена — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Чурч-Ирзу юрт.

Анисова Кебирата — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Даттьиг юрт.

Арсабиева Небизе — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Шуьйта юрт.

Байтереева Зурайна — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Новый-Юрт.

Бахаева Жаьсарена — цІенаьнна, Урус-Мартана районе, Гехи юрт.

Бельдурова Алпатгаьнна — цІенаьнна, Сунженскеи районе.

Берсанова Бинатина — цІенаьнна, Шаьлан районе, Курчалой юрт.

Берсанова Нурета Райхьанта — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Экажьюнгий-Юрт.

Бизиева Залпана — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Джугутры юрт.

Борщигова Кубаьчіна — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Беной-Ведено юрт.

Вилкова Шуьнсета — Урус-Мартана районе болаьхочо.

Висангирова Ужмина — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Беной юрт.

Вышегурова Хоте Губатена — цІенаьнна, Назрановскеи районе Назран-Керт.

Гайсумова Бирета — цІенаьнна, город Аргун.

Галаева Макшарина Мацана — цІенаьнна, Назрановскеи районе ГІалгІа-Юрт.

Гереева Аьлвада Зайдаьна — цІенаьнна, Сунженскеи районе, Пролетарскеи яьхьа юрт.

Гаьмалаева Зара Бауудиновна — цІенаьнна, город Грозный.

Гаьмалаева Исраила Дейдиева — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Барсуки юрт.

Дженеева Саьнайтана — цІенаьнна, Урус-Мартана районе, Шаьлан юрт.

Дачаева Заина Дагаьчіайна — цІенаьнна, Наурскеи районе Николаевскеи яьхьа станица.

Далаева Хьаьмзата ПлитІимата — цІенаьнна, Назрановскеи районе Барсуки юрт.

Дудургова Джаьфера Пешо — цІенаьнна, Назрановскеи районе Барсуки юрт.

Дурдыева Курбанна — Советски районе, Ленине цІерагІеи колхозе колхозница.

Емгурова Хаьвра Лейла — Назрановскеи, Назрановскеи районе, Кантышево юрт.

Елаева ТІегьла Бинатина — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Экажьюнгий-Юрт.

Елаева Дзауле Халихана — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Сурхахи юрт.

Елаева Махьмада Либихьана — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Экажьюнгий-Юрт.

Заькриева Розайна — цІенаьнна, Урус-Мартана районе, Урус-Мартан юрт.

Зурабова Висангирс Минета — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Кантышево юрт.

Зелеева Юсупа Гошарзаьна — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Барсуки юрт.

Мерзигиева Хьаьмса — болаьлочо, город Грозный.

Исаева Зарайна — цІенаьнна, Шаьлан районе, Шаьлан юрт.

Мусаилова Куресина — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Шуьйта юрт.

Кагермова Хусаина Хьаьмзайна — цІенаьнна, Малгобекскеи районе, Верхние Аьлдаьгіа яьхьа юрт.

Кесаева Айдуьл ГІаьве Дугуриановна — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Экажьюнгий-Юрт.

Кулбуьгова Хусена Тамерлана — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Долахьа-Юрт.

Курбанова Саьбата — цІенаьнна, Шаьлан районе, Шаьлан юрт.

Кушева Пелиьмата — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Сакаьн юрт.

Курсунова Нетижера — цІенаьнна, Грозненски районе, Гехьа-ала поселок.

Кушаьлева Хамсета — цІенаьнна, Урус-Мартана районе, Тевги юрт.

Лабазанова Карибата — Наурскеи районе «Советски Россия» совхозе болаьлочо.

Маьлгоева Зинаидайна — цІенаьнна, Урус-Мартан районе, Урус-Мартан юрт.

Мейлоева Зайнабена — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Гьаьмс яьхьа юрт.

Мейлоева Ужатгире Любихана — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Барсуки юрт.

Марзиева Юсупа Хаджиата — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Кренгоеть поселок.

Мусаева Хьаьсна Любихана — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Экажьюнгий-Юрт.

Мурталиева Хаьмат Алисултановайна — цІенаьнна, город Грозный.

Мусаилова Залпайна — болаьлочо, Грозненски район.

Мусаилова Эсите — цІенаьнна, Наурскеи районе Николаевскеи яьхьа станица.

Мутаева Бочал Лабазановайна — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Экажьюнгий-Юрт.

Мутаева Залпайна — цІенаьнна, Шаьлан районе, Курчалой юрт.

Мушаева Барета — цІенаьнна, Шаьлан районе, Шаьлан юрт.

Одаева Исаха Аьмната — цІенаьнна, город Назрань.

Одаева Байсуьта Асмайна — цІенаьнна, город Назрань.

Одаева Ахьмада Тамерлана — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Долахьа-Юрт.

Сагапова Хаьвра Сотаевайна — цІенаьнна, город Грозный.

Саралиева Чечийна — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Беной-Ведено юрт.

Сулейманова Зайнаба — цІенаьнна, Урус-Мартана районе, Урус-Мартан юрт.

Султыкова Жанарена — цІенаьнна, Урус-Мартана районе, Алхан-Юрт.

Тахгириева Залпайна — цІенаьнна, Шаьлан районе, БІаьчи-Юрт.

Темирниева Совдат Виситовна — Сунженскеи районе «Путь к коммунизму» колхозе болаьлочо.

Ужиева Маликата — Урус-Мартана районе «Горец» совхозе болаьлочо.

Усумова Зайнат Мажевайна — цІенаьнна, Шаьлан районе, Германчук яьхьа юрт.

Хадисова Аьшета — цІенаьнна, Шаьлан районе, Новый Атаги юрт.

Хамзатова Ужмина — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Беной-Юрт.

Хамидова Асрена — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Мескеты юрт.

Хатаева Бирлинта — цІенаьнна, Шаьлан районе, Мискеры юрт.

Хизирова Аьмаьнна — цІенаьнна, Шаьлан районе, Новый Атаги яьхьа юрт.

Хамхоева Джабраила Райхьанта — цІенаьнна, Назрановскеи районе, Экажьюнгий-Юрт.

Хочубарова Усмана Любайна — цІенаьнна, город Назрань.

Хутиева Зуплата — Советски районе, «Советская Россия» колхозе болаьлочо.

Цечоева Джабраила Любайна — цІенаьнна, Сунженскеи районе, Краснокатайскеи юрт.

Чанаева Аьшета — цІенаьнна, Урус-Мартана районе, Гойтиг яьхьа юрт.

Чугаева Мишета — цІенаьнна, Шаьлан районе, Курчалой юрт.

Чугаева Розана — цІенаьнна, Шаьлан районе Курчалой юрт.

Чурчиева Махьмада Салаудина — цІенаьнна, Сунженскеи районе, Мужичи.

Шакирова Даьбіна — Урус-Мартана районе, «Урус-Мартановский» совхозе болаьлочо.

Эдалова Хаьмата — цІенаьнна, Шелковской районе, Дубовская яьхьа станица.

Эжиева Кулмана — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Беной-Ведено.

Эльдарова Масрена — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Галайты яьхьа юрт.

Эльмурзаева Аьтулана — цІенаьнна, Ножай-Юрта районе, Гордали яьхьа юрт.

Эльмурзаева Нурсалена — Урус-Мартана районе, «Ахмадский» совхозе болаьлочо.

Яндербиева Хамсет Бексултановайна — цІенаьнна, Урус-Мартана районе, Шаьлан яьхьа юрт.

СССР Лакхехьарча Совета Президиумо Председатель Н. ПОДГОРНЫЙ.

СССР Лакхехьарча Совета Президиумо Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль
1974 ш., 1 июль.

ДЕНИ БУСИ 500 ГРАММ ДОЗАЛ ТІАКХЕТ

Мичурина цІерагІе совхозе долларгіа отделение хьаьйаьгіа лаьдарчаьгіа ешо ди тІешаьгіа ерриг ирахьа лаьтт совхозаьгіа. Шоай декхарах хьаьгіа лаьрхіабу доаьрхьаьгіа я Іаьсай лелаьрхьаьгіа я. Царех шеі я Бакаева Лиуза. Тектара кІаьна я из. Хіаьта я дика хьаьрхьаьйай цо из сийдола гоьвах.

Ерриг совхозни социалистическеи ешаьгіа болх байтарба ну ГІулаьхо. Хіаьта резервуарашка ІаЧу а ца уьхйаш заводашка чакхдаьхьа ІІаьхьйта доаьлаьгіа оаьха мехкадаьгіа. Вай республике эгтара хьаьхьа мехтеарах а ца хоьлйаьгіа масин станцей мехкостаьгіа центробежни насосашца йолла Вознесенскеи газ чакхйоахьа заводе мехкадаьгіа ІІаьхьйта доаьлаьгіа «Горсжнефть» НГДУ. Лийрхьар кІоачашдаьгіа — алашца йочча таз йоагаргйоашвеш іуьлаьгіа даьлі. Шера цо наччаьхьлаьгіа беш йола пайда бІаьгіа ешаьгіа сомо да. Из а тІа мехкадаьгіаьгіа цхьаьхьа бокха толаш бе.

Керлачо техника мероприятеш чакхъяьлх ешаьгіа а толамаш кхоачашвеш я: промысловаьгіа хиш техникаьгіа хьаьгіа-лайт, скважинай прозабойни зонашца гидрофобин кислотаьшта-эмульсешца обработка ю. Даниелев Евгений Митрофанович керт латтаьгіа шоаьлаьгіа рабочин инженерно-технологическеи отдела коллективе хаттаьлаьгіа магнетитаьгіа фонаьгіа профилактическеи бакхаьгіа ку, кислотеи обработкеи ю призабойна зонашта. Из бахьаьн доаьгіа скважинашца хьаьгіа-гіа мехкадаьгіа дахкаьгіа хуьл. Хіаьта В. Т. Милоьрозов керт латтаьгіа РНТС-1 мехкадаьгіаьгіа призабойни зонашта обработка ю поликсрашца, цо торо хуьййт мехкадаьгіаьгіа ІІаьдоаьгіа хий кІезнга. мехкадаьгіа кийг а даьх хьаьхийта-а цехо турбобашкара мехкадаьгіаьгіа лаьмхьаьгіа ю. Иштта хьаьйта мероприятеш чакхйоаг тІе управлене. Цу ІІаьдаьгіа ваьдіаьгіа-хьаьгіа-лаьгіа ешаьгіа социалистическеи декхараш тІехьовшаьгіе.

Лаьхе доаьлаьгіа масаьгіа хьаьгіа хьаьхьоь «Горсжнефть» НГДУ коллективе ций торо-ІІаьгіа резервазеи бинна пайда заьш хилар. Техникеи прогресс ерриг ба творческеи къаьхьгаьгіа Іема мехкадаьгіаьгіа. Керлачо техника производственна кхиаьгіаьгіа чакхдоаьгіа цо ІІаьгіаьгіа, кертерчаьгіа цо цох бинаьгіа кийсеи пайда хиар. Цу ІІаьгіаьгіа бокхаьгіа лаьрхіаьгіа ІІаьгіаьгіа ю къаьхьгаьгіа ваьдіаьгіа-хьаьгіа, бокхьаьгіа инженерно-технеческеи болхлоьгіа. Хьаьгіа-лаьгіа ІІаьгіаьгіа бокхьаьгіа «Промышленность» предприятеш ІІаьгіаьгіа ешаьгіа лаьхьгаьгіа ІІаьгіаьгіа ІІаьгіаьгіа ешаьгіа ІІаьгіаьгіа ІІаьгіаьгіа ІІаьгі

СИЙ ЛАКХА ЙОАТТАДЕРАШ

Грозненскан «Электроприборан» завод сборочни цех. Продукция бекхтоьхьалорг-ца бола дагахь участок. «Ленин» ц1арах электроприборашкахь ц1ена ц1ер электрографическе машинашкахь. Цу ц1ер электрографическе машинашкахь ц1ена ц1ер электрографическе машинашкахь ц1ена ц1ер электрографическе машинашкахь ц1ена

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

КИПРЕРЧА ХЬАЛАХ ЛАЬЦА

СТАМБУЛ, 20 июль. (ТАСС). Турецки тІаьмА кхаьчна Дікъаьйлал Лариаьен Лемасолан аьла кипрски вонташ. Эгейски форда эррига район тІема хьаьл тІа я аьнна дІакхайкьаьлча турецка военни командованн.

Стамбульски, Анкарски, Кипрски а юкъеІолал Турце 14 центральни кхулбаьхьан-мах-бузенна валаІеттамка (провинция) чрезвычайни хьаьл ю аьнна хьаькхайкьаьл.

Рахнос бабча чоІмах, Турце сигала гражданскни аннаце самолеташ лелаьеш ю.

АФИНЫ, 20 июль. ТАСС-а корр. В. Сафронова хаьн бу: Мехка мобилизация оц дитт. Цунахьа операцеш оц ян бакъвенн, чиканнера продукташ вІаьр ба даьла нах.

Митаттерча журналисташа хьаьл, бІен долийн хІаьнна кІиче я. Мехка кхьаьдІаьсеш? Сплошнийеш Канаперн турецки дрозденкха бо-чебеннаш грекски бІу. Цу сагІордзуна ноах грекски бронетранспорташ доаьнна.

ЛОНДОН, 20 июль. (ТАСС). Аьнна кхаьнна вестминстера тІулакхаьн аьнна-ца Каллагана тІехьа. Града посол хьаьтІа а ваьнна хьаьнна тІаьрхе грекски эскадрилен цаьхь то аьнна «конституциІа» дІаьнаш Кипра чакхьаьчуьнна. Пудаьхьхьа хІаьнарча хьаьл тІа кІаьрчаьнаьш, аьнна. Каллагана белгалдаьлькхар, Кипре конституциоьнан Іаьдал юкъеІтаде дера, аьнна. Лондоне чІеретоворш ера шеаьл правительствал вигалаш хьожабаьра Турция Грекия тІаьмкІер ю. Иштта Каллагана тІехьа хьаьнна турецки посолца а, агентствашца дечаьнна хьаьнна, «турецки правительство малаьнна тІулакхаьта ца рацца вонштта дІаьхьІар ца».

БЕЙРУТ, 20 июль. (ТАСС). Кипре хьаьнна тІема мотехьа дуьхьаьра дукхха нах бохь митинг чилар Ливански столицин центре.

НЬЮ-ЙОРК, 20 июль. (ТАСС). Пентагона вигаьлаьнна Дж. Фрэндтейна, ышар «Форрестол» ялаьнна авианосцан США ВМС кхаьчна хьаьнаьтта Кипре тІе аьнна ирхьаьнна дитта, Іайрен тІаьра американски гражданаш цІабоьлаьдар дуьхьа».

ВАШИНГТОН, 20 июль (ТАСС). Кипре хьаьнна тІехьаьрча хьаьнна событеш хьаьнна аьнаьнен яьй США паччахьлахен департамено. Цу тІа йохьа: «ВІашагІаьхьІаттача Штаташца хьаьл хет Турце а Іьнта цул хьалхарІа Грице а тІема ешнеш доаьнер».

АНКАРА, 20 июль. (ТАСС). Турце премьер-министра Б. Эджевитс официально хьаьхьаьнна статус-кво юкъметтлотаьр дуьхьа турецки бІу сигалдер а ферра тІаьра а Кипре хьаьІаьхьан ба, аьнна. ДІе машарца кхоастаде Іортара хІама ца хьаьнначу тІехьаьІа мара де доладаьлаьн ю, аьлар цо.

Хьаьмаи гвардин оалачуьнкерте латтаьш вола 650 аьсар-тІайрен тІаьра дІаьнеккха аьнна даьчча дехьара ек аьнна грекски правительство, хІаьта хоьш ма хиллаьра, законаІа кержа бола Кипра президента Архиепископ Макарриоса правительство дІаьнаьсхаьш уж ма бІе. «Президент» ма ялаьн вона Самсон керте латта марионеточни режим Афинаш Кипре, оттаьр аьоснсаца — Кипр. Грецех дІатохарра бакъехьІ хьаьІаьра тІе аьрзІаьн я Турце, хІаьта ло, Кипрера турецки обшинкай къаьнан хьаьштаьта ше дерзда.

Такъаьнна Тайрийна 6 сахьат даьлча дІаьйоаьлачу десантин операце даьхьа лоьнаьн ба турецки горанаьдарча аьнна парашютно-десантин бІу, турецки ВМС-ца гергга кема. Цох вола решеин тІаьйнаьт тахан бийсан хиннача турецки правительствин экстренни заседане.

НИКОЗИЯ, 20 июль. ТАСС-а корр. А. Керимцева хоам бу: Кипра кІаьнбаьсеннера тахан Іуйрийна Іобессаб турецки бІу. Кипрски столицаьн тІагІоьла мол турецки самолеташ. Никосия пригородашкенна городе турецки кІаьмаьл бола нах. Балачеи Іойосесин латтаьр бохкха турецки десант. Корнуикте, корагІа аьрахьсаьна сонна гу ю мишта чакхІоьл. Хьаьхоьлаьн да оттаьна тоьхІен автоматнин тетаьш. Турецки самолеташа бомбаш етт дІаьйоаьчча объектаьшца.

Кипрера турецки обшинкай радио гера 10-а дІалла грекашкипротаьш кара баьхьар хьаьедаьхаьш я. Карийнера дийна вуьртта ноах турецки тІема ІаьІаьлаьнна. Оаха лерхІар, белгалдоаьнна кхаьйкъаьл тІе, ІаьІаьдаьн дІІаьлвин вутчьстаьш дІаьдаьхьаьр ца.

Цу радиостанце беча хоамаьІа, Кипрера ирхьа районера кхаьнан гвардо подразделаьнаьш кІаьй байрехь хьалІаьйна.

ДИКА КЪАХЬЕГ, ХОЗА САЛОІ

Хозе кІийчьнна мотторг уьна «Юность» ваа пионерски лагерь. Лаьхьаьчу хьаьна юкъе дагІа пионерашца чуйет дола пІелгаш. Берашца салаІаьра меа ишар за лагере. Шена а достаи бовзаш а я школьникашца бувшаш бола общежиташ. Дійнаьхьа хозаш ІІаьйха дан хІама ду берашца. ЧІоаІІа рельса ба пионерашца тоаІ лагера.

Иштта дика салоІа мотторг кІийчьнра чІоаІІа йовхо ваа Ленински районе «Родина» ІІаьна совхоза директора Советски Союза Турпала Крутов Петр Максимович. Из каст-каста вовІІа шийна хулла безг пионерашца болча. ХІаьта берашца доаьхьа пожьстаьл ду совхозо бохьлоотта ІІаьнна балаьнаьн ду.

— Тхо совхозе дуьхьа деза хьаьнна да, — йоьх лагера мах-чаьлаьнна. Грозиерна № 15 бола-на школа ваьнрулга Кордюк Виктор Ивановича. — Тхо дуьхьаьла дика хьегеи сенсаьрдера дахьхьаьнна ушаьа, оаха кІа а хьег.

Июнь бетта ву лагере салоІаьн а совхоза новжьстаьл деи а ялаьр Грозие №№ 7, 18, 19 йолча школой 8, 9, 10 классе ІІІІчуьлаьнна берашца. Цар оьсар ешр кийчвиаьй 29 гектара тІе, ешмаорой 98 гектара тІе, метрупша 8 гектара тІе, нарсий 1,5 гектара тІе. 45 тонн кІаьчаьнна 800 килограмм нарсаьн чуйІаьчна № 7 йолча школа дерзаьнна 1100 сом, № 18 йолча школа пионерашца 1388 сом, № 9 школа берашца 812 сом дедар.

Цу школаьй заьчуьнна Белгорцев Иван Григорьевича (№ 7 школа), Поповаьлолло Ольга Антоновнаца (№ 18 школа), Гаьрьлова Тамара Владимировнаца бовкха кІетаьнна болх бар берашца кхьаьсаьн дуьхьа безаболайтаьш, шарна иштаьра нахар дезаьлоийтаьш. Берашца юкъе ца гучаьлаьйр еший уьзранкий. Цар болх бора хІийначиеш пийсе. Иштта чаьрех бар 7-га школерг Крутов Сергей, Ульянова Ольга, Антонова Лиля, 18-га школера Мельникова Таня, Абрамцев Іаьт, Дятлова Галя, 19-га школера Николаева Таня, Аушева Марет, Шаьтуьлаьн Руслан, Хуьнарова Роза, кхы дуьхьаьрбаьн а.

ХІаьна лагере салоІаьн да Грозие №№ 2 А, 32, 40 йолча школашкара берашца.

ЧІоаІІа хьаьнаьлаьй «Родина» совхозо нарсаьн уьз шера. Уьз чуьнна дуьхьа ваьн чет. ХІаьта тІе ца йоьхьаьн да хІаьнаьхьа хьаьнна ІІаьнна ца тІехьаьлийта аьнн мичий уж.

Нарсаьн чуьнна кІаьстта чІоаІІа ишаьхьаьнаьй пионерашца. Из болх ма бовкха ешмаорашца ба, хаьнахьа хьаьнна керда нарсаьн ІІаьнначийтар Грозие бола ваьн меа чІоаІІа йІаьбуьсаьн да, хІаьта чуьнна ІІе хьаьнаьнна нарсаьнна меа доаьнна, ца ер ду берашца ешна ІІаьдоийр ешна кулгаьлеча хьаьнаьхоьна Гурова Валентина Григорьевнаца, Аксенова Екатерина Татьяснаца, Доктороева Людмила Николаевнаца, Лобжанидзе Валентина Андреевнаца.

Зезьа бовш цар берашца цу тайнара хІетаьн луш ду болх. ХІара дешна кІийчьнра лаьрхІа-на 50 тонн нарсаьн чуьнн берашца. Болх ешна берашца белгалдоаьхьаьнна лагере ерайнах «Молодежь», «Хьаьхьаьнна дисуоаьнна», берашца юкъе ярахьна социалистически ешна итогаш дІаьрзеннна ешийй хьаьлтох, хІаьта лагера кулгаьлоьна ешна болх бааьрзеннна сарахьа барнаьл киййаьнна.

Нарсаьн чуьнна кІаьстта дика кІаьхьег 2-га школерга Гуменюка, Гарелия Виктор, Ласцини Федор, Дорошина Людмила, Иванова Ганс, Листопадова Лелаьс, Алиев Алика, 32-га школера Махотхина Светлаьс, Литвиненко Ирас, Резаева Олис, 40-га школера Алиева Розаьс, Гнедышова Ирас, Николова Тамаре, Ларин Сергеаьс, Пинеи Бенькаьна, кхьчиг.

Бовкха болх бу лагере берий санхетан лаьхьара. Берашца дола хьоьмаьлІа ух тІема а кхьаьІаьна ветераашца.

Лагере хул берашца дийна книжкеш дуьзаьш бола саброшца а. Масала, цар дийнаьсаьнаьн Бальдуьнна ешаьл Турнин пахарара пІе ішъ ма книжка.

Берашца ешн тайп-тайпарчаьн тешаьс бола ешийнаьн Масала, 12 йолча ялаьр «Іийнаьн дийна» ма ялаьр.

Берашца ду дуьхьаьна тайнара спортийнин ловзарашца. Уж ловз футболах, волейболах, теннисах, шашкеш, шахматеш.

Лагере дола хІаьна тІаьдерзадаьл да берашца дика салоІийтара, цар сахьердаьм за ишкара, унаьщіено тоьхара, сахетам лаьхьара.

Ю. КУЗНЕЦОВ.

ДІедаьхьа ноатта дийнаьла дукхха Грозие бахьна пхеа бІергаьйра ший тайнара парад, Хозе пионерски форма а ялаьр 140 хІаьхьо лоьхаьн оркестр а йолаьн В. И. Ленина майдан тІе а баьа Ильичо памятникца ІІаьхьаьнна ялаьн дечкар.

Иштта дІайоаьлаьр даьй республика столице — Грозие станционашка Россе Хьаьлбеьхьн командаштца юкъе «Телата бурга» ялаьна кулгаьлаьн пхеа ишкара бола турнир. 27 июле хІаьчаьлаьн хьаьрсаьна.

Россе Хьаьлбеьхьн кІаьнийн толаьшаьІа йоІа команда белгалдаьхьаьнна областий, краьй, республикийн турнирашка мотбаьнна кхоьнна футболистий шеаьл колектив кІаьнийн Грозие.

Зовалаьн яьхьй доаьхьаьшкхьа ешн дийна даьхьа бекьа а бекьа С. Ордженикидзе цІерагІаьн «Динамо» ялаьна стадионашка кхеадоаьн ловзарашца. Турнирн ІІаьхьара ешн дийнаьхьа бархІ матч чакхьаьхьхьар кхоьнна футболисташа, спорт ешаьрна бокхьа сахоІаьн а бекьа.

Астраханерча кхоьнна футболисташа ешн тайнара рекорд оттайр, счет 8:1 йолаьн уж кубаьлар Волгоградски областерчо футболистеш. Хьаьлхьара доаьхьаьнна ешийна очко кхьаьр Дагестанерчеи (1:0) Ростовски областерчеи (4:0). Футболисташкара Ставропольски Краьсноьдарски краьйн кхоьнте футболисташа а.

Турнирна шолхьаьІа дийнаьхьа лаьхьар Шалински «Волна» ялаьна командера ешн кхоьнна шоьлхьой. Счет 3:1 йолаьн ставропольски команда ешийр ІІаьхьаьнна. Цунах кот ца йоьхьаьр (1:1) чакхьаьлаьр Ростовски областе Дагестанан АССР-ца командашца юкъера матч.

7:1 счет йолаьн кхоьнна волгоградашкара котаьо ялаьхьаьр Черной-Балкарой республикерча футболисташа, хІаьта Астраханерча командас 1:4 счет йолаьн Кьаьдбеседа - ХІирийнера команда эпаьйр.

Ловзарех мукъаболча хІаьна шоьй шефийн — Грозиерча предприятешкара коллективаьн кхоьнна футболисташа ешн республикийн хоьчча мотторгашца экскурсе уьзаьн салоІаьн хул хьона футболисташ.

Тахен зовалаьн ялийн арІеннера тур я.

О. АРХИПОВ.

СУРТА ТІА: ловзаьн да кхоьнна футболисташ.

В. ЕЛИЗАРОВА сурт.

Редактора зам.
М. М. ХАМХОЕВ.

ООН-а кхерамзлен Совете

НЬЮ - ЙОРК, 20 июле. (Корр. ТАСС).

Селхан хІаьнна ООН-а Кхерамзлен Совета дІахьа тулаьнна кхаьдаьн Кипре хІаьнна ишкаьнна хІаьр хьарде йІаьн йоаьшан гучаьлаьнаьн, хІаьта из бальан президент Макариос кеттеаьнна законаьн правительство дІа а ваьккхаьл.

Кипра президента архиепископ Макариоса заседане тІе кхаьдаьн даьн даьчча бесеа гучаьдаьнкхаьн Кипра мехка «чура ІІулакх» да аьнна даьчча ду событеш хьаьнг долаьн хІаьнаьн. Грецин кхаьн грекски военни пун Кхерамзлен Совете кхаьдаьн-дІайар хьаьдар. Афинаьн кхьаьйоаьнаьн, белгалдар ю, переворот ялаьн йІаьн йолаьн ешар, Макариоса, масаьлаьн, юкъедоаьлаьдар-оаьснаьнаьн ца ешаьлаьнна даьлаьчча матежийнашка хІаьнна таьмаьнн бровежийнашкара грекски тІема контингент хьаьр бакъдеаьн доаьн кеннаьнна. Цу кеннаьнна ешийн парашютно-десантин бІу, турецки ВМС-ца гергга кема. Цох йола решеин тІаьйнаьт тахан бийсан хиннача турецки правительствин экстренни заседане.

НИКОЗИЯ, 20 июль. ТАСС-а корр. А. Керимцева хоам бу: Кипра кІаьнбаьсеннера тахан Іуйрийна Іобессаб турецки бІу. Кипрски столицаьн тІагІоьла мол турецки самолеташ. Никосия пригородашкенна городе турецки кІаьмаьл бола нах. Балачеи Іойосесин латтаьр бохкха турецки десант. Корнуикте, корагІа аьрахьсаьна сонна гу ю мишта чакхІоьл. Хьаьхоьлаьн да оттаьна тоьхІен автоматнин тетаьш. Турецки самолеташа бомбаш етт дІаьйоаьчча объектаьшца.

Кипрера турецки обшинкай радио гера 10-а дІалла грекашкипротаьш кара баьхьар хьаьедаьхаьш я. Карийнера дийна вуьртта ноах турецки тІема ІаьІаьлаьнна. Оаха лерхІар, белгалдоаьнна кхаьйкъаьл тІе, ІаьІаьдаьн дІІаьлвин вутчьстаьш дІаьдаьхьаьр ца.

Цу радиостанце беча хоамаьІа, Кипрера ирхьа районера кхаьнан гвардо подразделаьнаьш кІаьй байрехь хьалІаьйна.

КЪОНАЧА МЕХАНИЗАТОРИЙ КОНКУРС

Уж деношка Нохч - ГІалгІай паччахьлахен ворбоьлаьна опытни стаьнна кхоьнна механизаторий - оалан дерий шоллаьгІа республиканскийн конкурс чакхьаьлар. ЦигІ даьхьа лоьраьн, Цу Сунженскан, Урус-Мартаьнскийн, Гудермесан, Надтеречни, Наурсан, Шелковской, нагІ республика кхоьнна райо-нашкара механизаторашца тІе йоІа йІаьнесеш.

Конкурса ешаьлаьнна кхоьнна бийлар ворбоьлаьнна министра заместитель А. П. Аверина, «ГоІтехснаб» союза трактористка Х. Исрамилова.

Цу тІехьаьІа хьаьлаьнна старт ду иший, вІеттерна суьлаьчоь, ворбоьлаьнна. Іилма кхиаьнаьнна А. Д. Нечитаьла. Ирча кхоьсаьнна чакхьаьлаьр кхоьнна кхаьрдаьн кхьаьн. Жюри лаьхьхьа кхьаьн кхьаьй доаьхьаьнна даьна ешаьлаьр турнир. Хьаьлаьр отелаьш транспортин магистралаьш, кхьча кхьаьлаьй меттаьш хоьш бола гиваьн цІийбар. Правительство лорадау ІІаьна кхьаьнна памятникаьш. Аьлыннаьстаьш Іей спорт еаьмарнен Гвиаьлаьнна хьаьлаьн лаьтт горнолыжни база.

ТІехь - тІехьаьІа дукхаьІа хул турнеташ. ДІаьдахьча шера ІІийна хиллар 350 шер гергга саг, парна юкъе кІеанна баьвар советски кех а.

Б. ВАТС, индийски журналист. (АГИН).

ШАШКАШ

Гороза шахматни клубе дІаьо хьоьш я Эррогроссийски бІергаьш лаьхарий общества правленне Бакурчен Гроозмерчен сборни комендей эрсий шашкех ловзаьр йоьхьа дотта ІІаьна матч. Шо тур чакхьаьнначуьн тІехьаьІа счет 5:5 ер. Кроьаьлгіа туре баьхийнаьн хьаьлаьр хьаьр счет 8:7 йолаьр.

19 июле чакхьаьнна ІІаьлаьгІа тур а Амербайджан команда котйоьлаьнн чакхьаьлаьр. Хьаьлаьрча доаьна тІе Г. Алиевоо (Баку) М. Назарович ешаьлаьнна кст ца йоьлаьн лаьхьар. Нохч-ГІалгІай республика чемпион воаьча Н. Хромушкина ноьлаьн чакхьаьр хьаьна рейтинг йолча Б. Аллахвердиева йоьлаьн.

11,5:13,5 иштта счет йолаьн хьалхарча ер даьлье хотаьнна баьккхийна лилар.

Шолаьй берриг дІа тІебохийта лаьйаьр грозиеннаьн ешаьлаьнна ешаьлаьнна ца даьлье. Ешаьлаьнна йІаьн йолча ятт очкох ваьн очко ыьхьар дІаьдоийна шин тур.

Шіна варта котйоьлаьр Н. Хромушкин, ешаьлаьнна йІаьн йолча ешаьлаьнна М. Назарович. Цу ешаьлаьнна комендашца юкъе хІаьна юкъ лоьлаьнр Грозиерча шашистаьна. ВоьхІаьгІа тур чакхьаьнначуьнна тІехьаьІа счет кхьтарча 17,5 е.

Ловза хьаьнна я ялаьн тур ешаьлаьнна.

ШИН ГОРОДА МАТЧ

Бакурчен Грозиерча Эррогроссийски бІергаьш лаьхарий республикийн правленне общества (ВОС) чубоьгІа шашистаьш вІаьнаьгІахьаьр чих ешоьнна ваьй гороза шашистаьш клубе.

Цунах ешаьлаьнна ешаьлаьнна ешаьлаьнна